

SESLÁNÍ DUCHA SVATÉHO - LETNICE

Den:	Neděle 24. květen 2015
Svátek/důvod:	Slavnosti Seslání Ducha svatého (Letnic)
Typ akce:	Pontifikální bohoslužba, biřmování
Celebrant:	Jeho Eminence kardinál Dominik Duka OP, arcibiskup pražský, metropolita a primas český a zástupci církvi
Začátek akce (T):	Bohoslužba začíná v 10.00 hodin
Typ zvonění:	Mimořádné velké zvonění se zvonem Zikmund
Průběh zvonění:	<p>►► Plánovaný průběh zvonění před akci (bohoslužbou), která začíná v 10:00, je následující (začátek T-15min):</p> <p>09:45 přesně - ZAČÁTEK ZVONĚNÍ - začíná zvonit zvon Dominik a Josef 09:46 - zvon Jan Křtitel – začíná zvonit, končí společně se všemi zvony 09:48 - zvon Václav – začíná zvonit, končí společně se všemi zvony 09:50 - zvon Zikmund – začíná zvonit, končí společně se všemi zvony, dveře do katedrály na dolní zvonici otevřeny! 10:00 - přesně – KONEC ZVONĚNÍ - končí všechny zvony najednou</p> <p>► Poznámky: a) Konečný průběh/konec zvonění bude upřesněn/potvrzen před vlastním zvoněním/změny vyhrazeny. b) Zvony Ježíš, Marie nezvoní!</p>

Přílohy:

Slavnosti Seslání Ducha svatého

Letnice, Seslání Ducha svatého, Boží hod svatodušní či svatodušní svátky (latinsky pentecostes, řecky πεντηκοστή (ήμέρα) pentekosté (hémérá), tj. padesátý den) označuje křesťanský svátek slavený 50 dnů po Velikonocích a 10 dnů po Nanebevstoupení Páně. Svátek Letnic pochází z židovského Svátku týdnů (Šavu'ot). Teologicky se tento svátek vztahuje v židovství k předání Zákona na Sinaji a v křesťanství k seslání Ducha svatého na apoštoly po Ježíšově nanebevstoupení.

Historické slavení Letnic

Ve starověku slavila tento svátek církev již poměrně brzy; první zmínky se objevují však až ve 3. století. Protože v křesťanském chápání Letnicemi vrcholí padesátidenní oslava Velikonoc, byly (a nadále jsou) Letnice považovány za jednu z nejvýznamnějších křesťanských slavností vůbec. Ve 4. století se začala v předvečer této slavnosti slavít vigilie a po ní se slavil oktáv Seslání Ducha svatého.

Mimořádné zvonění v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha

Liturgická barva Letnic byla vždy červená – tento zvyk zřejmě pochází ze slavnostního římského oděvu, který byl barven purpurem.

V českých zemích se Letnice slavily od příchodu křesťanství, avšak ještě dlouho poté v lidové zbožnosti přetrvávají pohanské obyčeje, byť naroubované na nové náboženství, jak dokládá i kronikář Kosmas, když roku 1092 píše o knížeti Břetislavu II., že vyháněl ze země čarodějníky, věštce a pohanské hadače. Kníže vykořenil podle Kosmy též „obyčeje pověrečné, které vesničané, posud pohané, o Letnicích v outerý nebo ve středu zachovávali, přinášejíce dárky ke studánkám, oběti zabíjeli a zlým duchům obětovali“.

Datum Letnic

Výpočet data slavení svatodušních svátků je závislý na výpočtu data Velikonoc, který se však liší v západní a východní církvi. Letnice (Neděle svatodušní) připadají na padesátý den po slavnosti Zmrtvýchvstání Páně (Boží hod velikonoční), počítaje v tom po starověkém způsobu i tento den; Seslání Ducha svatého je tak osmou nedělí velikonoční doby, kterou tato doba končí. Pro následující roky Letnice připadají na tyto dny:

Rok	Letnice v západní církvi	Letnice ve východní církvi
2015	24. května	31. května
2016	15. května	19. června
2017	4. června	4. června
2018	20. května	27. května
2019	9. června	16. června
2020	31. května	7. června

V západní církvi je první možné datum Letnic 10. května (jako v roce 1818 a 2285) a nejpozdější možné datum je 13. června (jako v roce 1943 a 2038).

Svatodušní pondělí

Až do II. vatikánského koncilu se svatodušní svátky slavily v katolické církvi po dva dny a Svatodušní pondělí bylo zasvěceným svátkem i v první Československé republice. O těchto dvou dnech bylo možné také žehnat křestní vodu, křtít a biřmovat.

Svatodušní pondělí je nadále volným dnem v Německu, Rakousku, Maďarsku, Belgii, Lucembursku, Nizozemí, Švýcarsku, Norsku, Dánsku, Rumunsku, na Islandu a v Řecku. Od roku 2008 je opět volným dnem ve Francii, když v letech 2005–2007 vláda volno neúspěšně zrušila jako „den solidarity“ na financování sociálních akcí pro seniory.

Pranostiky

Svatodušní neděle

- O svatém Duše chod' ještě v kožiše.
- Na svatého Ducha nesvlékej kožicha
- Po svatém Duchu nezbavuj se kožichu.
- Déšť o Letnicích – slunce na Boží tělo.
- Na svatého Ducha bláto – bude laciné mláto.
- Prší-li na svatého Ducha, jsou klepána žita.
- Prší-li o svatém Duše, bývá po něm málo suše.
- Na svatý Duch do vody buch!
- Svatý Duch přinese plný pytel much.

Svatodušní pondělí

- Pohoda na Svatodušní pondělí slibuje úrodu.
- Když prší v Pondělí svatodušní, bude zkáza na sena.

(zpracováno s využitím otevřených zdrojů a vlastního archivu, ilustrace – c-b-n-a)